

Αριθμός 1894/2017
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Ε'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 12 Ιουνίου 2013, με την εξής σύνθεση:
Ν. Ρόζος, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση της Προέδρου
του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Ιω. Μαντζουράνης, Θ. Αραβάνης, Σύμβουλοι, Χρ.
Λιάκουρας, Ελ. Μουργιά, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ειρ. Δασκαλάκη.

Για να δικάσει την από 9 Σεπτεμβρίου 2010 αίτηση:

των: 1) ..., 2) ... και 3) ..., κατοίκων Δήμου Καλαβρύτων (θέση ... Δ.Δ. Καλαβρύτων)
Νομού Αχαΐας, οι οποίοι παρέστησαν με την δικηγόρο Σταματία Ασημακοπούλου
(Α.Μ. 11517), που την διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και ήδη
Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος παρέστη με τον Βασίλειο
Κορκίζογλου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά του παρεμβαίνοντος Δήμου Καλαβρύτων Ν. Αχαΐας, ο οποίος παρέστη με τον
δικηγόρο Γεώργιο Λαζουρά (Α.Μ. 13443), που τον διόρισε με απόφαση η Οικονομική
του Επιτροπή.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθούν: 1) η υπ' αριθμ.
2202/32657/31.3.2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής
Ελλάδας και β) η υπ' αριθμ. 7142/1.7.2009 απόφαση του ιδίου ως άνω Γενικού
Γραμματέα και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου Θ.
Αραβάνη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια των αιτούντων, η οποία ανέπτυξε και
προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η
αίτηση, τον πληρεξούσιο του παρεμβαίνοντος Δήμου και τον αντιπρόσωπο του
Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν τη απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του
δικαστηρίου και

Αφού ύμελέτη σε τα σχετικά έγγραφα

Σκέψη θηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο
(... γραμμάτιο παραβόλου σειράς Α').

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση α) της 2202/32657/31.3.2010
αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την οποία
εγκρίθηκαν περιβαλλοντικοί όροι του έργου «Αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων
του Δήμου Καλαβρύτων» και β) της 7142/1.7.2009 πράξεως του ίδιου οργάνου, με την
οποία χορηγήθηκε θετική γνωμοδότηση κατά τη διαδικασία της προκαταρκτικής

περιβαλλοντικής αξιολογήσεως (Π.Π.Ε.Α.) του ως άνω έργου. Η δεύτερη πράξη προσβάλλεται απαραδέκτως διότι φέρει γνωμοδοτικό χαρακτήρα και στερείται εκτελεστότητας (ΣΕ 1170/2013 7μ.).

3. Επειδή, παραδεκτώς παρεμβαίνει στη δίκη ο Δήμος Καλαβρύτων, στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται το επίμαχο έργο.

4. Επειδή, η αίτηση ασκείται με έννομο συμφέρον από τους αιτούντες, οι οποίοι φέρονται ως ιδιοκτήτες κατοικιών πλησίον των επίμαχων εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και προβάλλουν ότι το έργο προκαλεί υποβάθμιση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής, παραδεκτώς δε ομοδικούν, προβάλλοντας κοινούς λόγους ακυρώσεως, ερειδομένους στην αυτή πραγματική και νομική αιτία.

5. Επειδή, η αίτηση ασκείται εμπροθέσμως διότι δεν προκύπτει κοινοποίηση ή πλήρης γνώση της προσβαλλομένης εκ μέρους των αιτούντων σε χρόνο πέραν των 60 ημερών από την κατάθεση της αιτήσεως (10.9.2010, ήτοι εντός των δικαστικών διακοπών), λαμβανομένου υπ' όψη και του σύντομου χρονικού διαστήματος από την έκδοσή της (31.3.2010) μέχρι την έναρξη των δικαστικών διακοπών (1.7.2010), κατά τη διάρκεια των οποίων αναστέλλεται η προθεσμία ασκήσεως ενδίκων μέσων. Αβασίμως δε προβάλλει ο παρεμβαίνων Δήμος ότι οι αιτούντες είχαν πλήρη γνώση της προσβαλλομένης σε χρόνο απέχοντα πέραν των 60 ημερών από την έκδοσή της λόγω του εντόνου ενδιαφέροντός τους για το επίμαχο έργο, αποδεικνυόμενο, κατά τους ισχυρισμούς του, από ενέργειές τους (αιτήσεις, προσφυγές, ενστάσεις κλπ) κατά πράξεων που εκδόθηκαν κατά την πορεία υλοποίησης του έργου, διότι πάντως οι ανωτέρω ενέργειες είναι προηγούμενες της προσβαλλόμενης πράξεως και δεν στοιχειοθετούν γνώση αυτής. Εξ άλλου, από τη δημοσίευση στις 15.4.2010. της προσβαλλομένης στην εφημερίδα «Ημερήσιος Κήρυκας» του Ν. Αχαΐας μέχρι την κατάθεση της κρινόμενης αιτήσεως δεν παρήλθε χρονικό διάστημα ικανό για να στοιχειοθετηθεί πλήρη γνώση της από τους αιτούντες, εν όψει και της αναστολής των δικονομικών προθεσμιών κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, δεδομένου και του ότι ο Δήμος δεν προβάλλει αν και πότε έγινε έναρξη εργασιών κατασκευής του έργου (πρβλ. ΣΕ 674/2010 7μ.).

6. Επειδή, ο ν. 1650/1986 (Α' 160), ο οποίος εκδόθηκε σε εφαρμογή της συνταγματικής επιταγής για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος), στο άρθρο 3, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3010/2002 (Α' 91), παρέχει εξουσιοδότηση για την κατάταξη, με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., των δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε τρεις κατηγορίες, κάθε μία από τις οποίες μπορεί να υποδιαιρείται σε υποκατηγορίες, ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον και με κριτήρια το είδος και το μέγεθός τους, το είδος και την ποσότητα των εκπεμπόμενων ρύπων και κάθε άλλη επίδραση στο περιβάλλον, τη δυνατότητα να προληφθεί η παραγωγή ρύπων από την εφαρμοζόμενη παραγωγική διαδικασία, τον κίνδυνο σοβαρού ατυχήματος και τον βαθμό της ανάγκης επιβολής περιορισμών για την προστασία του περιβάλλοντος (παρ. 1). Περαιτέρω, στο άρθρο 4 του ίδιου νόμου, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3010/2002, ορίζεται ότι: «1.α. Για την πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων τα οποία έχουν καταταγεί στις κατηγορίες που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, απαιτείται η έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος β. Με την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων η Διοίκηση επιβάλλει προϋποθέσεις, όρους, περιορισμούς και

διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά. γ. Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας. δ. Για την έκδοση της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων πρέπει να τηρείται: δα) η διαδικασία της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης του προτεινόμενου έργου ή δραστηριότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 6α και 10α δβ) η διαδικασία υποβολής και η αξιολόγηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων 2. Για την έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για έργα και δραστηριότητες της πρώτης (Α') κατηγορίας απαιτείται η υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ... 6. α Για νέα έργα και δραστηριότητες ή τη μετεγκατάσταση, τον εκσυγχρονισμό, επέκταση ή τροποποίηση των υφισταμένων, της πρώτης (Α') κατηγορίας, εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, απαιτείται και η υποβολή Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Επί της Προμελέτης αυτής η αρμόδια για έγκριση περιβαλλοντικών όρων αρχή προβαίνει σε προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση της πρότασης β) Για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη: αα) Οι γενικές και ειδικές κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής, που προκύπτουν από εγκεκριμένα χωροταξικά, ρυθμιστικά και πολεοδομικά σχέδια ή άλλα σχέδια χρήσεων γης, ββ) Η περιβαλλοντική ευαισθησία της περιοχής που ενδέχεται να θιγή από το έργο ή τη δραστηριότητα, γγ) Τα χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως το μέγεθος, η πολυπλοκότητα, η ένταση και η έκτασή τους, ... η διάρκεια, η συχνότητα και η αναστρεψιμότητά τους, δδ) Τα οφέλη για την εθνική οικονομία, την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία και η εξυπηρέτηση άλλων λόγων δημοσίου συμφέροντος, εε) Οι θετικές επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον σε μία ευρύτερη περιοχή από εκείνη που επηρεάζεται άμεσα από το έργο ή τη δραστηριότητα. γ. Μετά την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση της πρότασης: αα) είτε καλείται ο ενδιαφερόμενος να υποβάλει Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, ώστε να ακολουθηθεί η διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού ...».... στ) 7. Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων μπορεί να εκδίδεται για ορισμένο χρονικό διάστημα που καθορίζεται στην ίδια απόφαση, μετά την πάροδο του οποίου υπόκειται σε αναθεώρηση ή ανανέωση. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο, μόνον εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον». Περαιτέρω, στο άρθρο 5 παράγρ. 2 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι «2. Η αρμόδια αρχή πριν από τη χορήγηση της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ξεκινά τη διαδικασία δημοσιοποίησης με τη διαβίβαση στο οικείο Νομαρχιακό Συμβούλιο φακέλου με τη Μ.Π.Ε. και τα απαιτούμενα συνοδευτικά της στοιχεία, καθώς και τη γνωμοδότηση της Διοίκησης για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση επί της Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Π.Π.Ε.) που υποβλήθηκε, όπου απαιτείται. Το Νομαρχιακό Συμβούλιο, πριν γνωμοδοτήσει επί του περιεχομένου του φακέλου της Μ.Π.Ε., υποχρεούται να θέτει στη διάθεση του κοινού και των φορέων εκπροσώπησης του το φάκελο για να εκφράσουν τη γνώμη τους. Η διαδικασία και ο τρόπος

ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης". Βάσει της εξουσιοδοτήσεως αυτής εκδόθηκε η κ.υ.α. 37111/2021/2003 "Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού κατά τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ...» (Β' 1391), στο άρθρο 4 της οποίας ορίζονται τα της δημοσιοποιήσεως της Μ.Π.Ε. προκειμένου να λάβει γνώση το κοινό και να υποβάλει παρατηρήσεις.

7. Επειδή, εξ άλλου, στα άρθρα 5 και 6 της κ.υ.α. 15393/5.8.2002 «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες » (Β' 1022), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3010/2002, ορίζονται τα εξής: «Άρθρο 5. Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης τα Παραρτήματα I και II που ακολουθούν. Ειδικότερα: 1. Ως προς το Παράρτημα I: Καθένας από τους δέκα (10) Πίνακες του Παραρτήματος I αναφέρεται σε μία ομάδα έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 3 και περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες που εντάσσονται στην ομάδα αυτή καθώς και την αντίστοιχη κατάταξή τους σε κατηγορία και υποκατηγορία σύμφωνα με το άρθρο 4 Άρθρο 6. 1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 του Ν. 3010/2002 από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 4 και 5 ... της ... 69269/5387/1990 "Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες κ.λπ." (Β' 678) καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτήν.». Τέλος, κατά το ως άνω Παράρτημα I στην 4η Ομάδα περιλαμβάνονται τα «Συστήματα υποδομών», μεταξύ των οποίων οι «Έγκαταστάσεις επεξεργασίας και διάθεσης αστικών λυμάτων με διάθεσή τους σε μη ευαίσθητο αποδέκτη» (αριθ. 10), «Έγκαταστάσεις επεξεργασίας και διάθεσης αστικών λυμάτων με διάθεσή τους σε ευαίσθητο αποδέκτη ή στο έδαφος» (αριθ. 11) και «Μεμονωμένοι χώροι επεξεργασίας και εναπόθεσης λιώνων από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων» (αριθ. 13), που κατατάσσονται στην πρώτη κατηγορία, η δε περαιτέρω κατάταξή τους στην 1η ή την 2η υποκατηγορία συναρτάται προς τον αριθμό του εξυπηρετούμενου πληθυσμού βάσει της «μονάδας ισοδύναμου πληθυσμού» (Μ.Ι.Π.), η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 6 της κ.υ.α. 5673/400/5.3.1997 «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» (Β' 192), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/271/EOK "για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων" (L 1345), όπως τροποποιήθηκε με την κ.υ.α. 19661/1982/1999 (Β' 1811), είναι «το αποικοδομήσιμο οργανικό φορτίο που παρουσιάζει βιοχημικές απαιτήσεις σε οξυγόνο πέντε ημερών (BOD 5) ίσες προς 60g/ημέρα». Ως «ευαίσθητοι αποδέκτες» πρέπει να θεωρηθούν οι υδάτινες μάζες, οι οποίες ανήκουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II της ανωτέρω κ.υ.α. 5673/1997 και έχουν καθορισθεί με την κ.υ.α. 19661/1999, κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 παράγρ. 1 της κ.υ.α. 5673/1997 (ΣΕ 4542/2011 7μ. σκ. 5 κ.ά.). Μεταξύ δε των ευαίσθητων αποδεκτών δεν περιλαμβάνεται ο Βουραϊκός ποταμός, στον οποίο θα καταλήγουν τα επεξεργασμένα λύματα της Ε.Ε.Λ. σύμφωνα με την προσβαλλομένη (παρ. Γ.5) και ο οποίος έχει καθορισθεί ως τελικός αποδέκτης των λυμάτων της περιοχής Καλαβρύτων με την απόφαση Τ2 οικ. 32697/26.11.1997 του Νομάρχη Αχαΐας (Β' 1226). Εν όψει τούτων και δεδομένου ότι η δυναμικότητα της εγκαταστάσεως επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) αντιστοιχεί σε ισοδύναμο πληθυσμού (Ι.Π.) 8.000 κατοίκων για την Α' φάση και 12.000 κατοίκων για την Β' φάση, όπως εκτίθεται κατωτέρω, το έργο κατατάσσεται

στην 2η Υποκατηγορία της Α' Κατηγορίας της 4ης Ομάδας «Συστήματα Υποδομών», και δη στη δραστηριότητα «Εγκαταστάσεις επεξεργασίας και διάθεσης αστικών λυμάτων <100.000 I.P. με διάθεσή τους σε μη ευαίσθητο αποδέκτη», σύμφωνα με την κ.υ.α. 15393/2332/2002, αρμόδιο δε όργανο για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων, σύμφωνα με το άρθρο 2 της κ.υ.α. 25535/3281/2002 (Β' 1463), είναι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

8. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα εξής: Με την απόφαση 4488/10-1-2001 του Γ.Γ.Π. Δυτικής Ελλάδος αποφασίσθηκε η προέγκριση χωροθέτησης του έργου «Αποχετευτικό δίκτυο και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων Δήμου Καλαβρύτων και αγροτοβιομηχανιών ισοδυνάμου πληθυσμού 12.400 κατοίκων» στη θέση «Αυλές» της περιφέρειας του Δήμου Καλαβρύτων. Η απόφαση αυτή δεν υλοποιήθηκε λόγω παρόδου της πενταετούς διάρκειας ισχύος της (βλ. ΣΕ 3223/2006). Εν συνεχείᾳ το Δημοτικό Συμβούλιο Καλαβρύτων με την απόφαση 87/28.3.2008 ετάχθη υπέρ της κατ' αρχήν καταλληλότητας επτά υποψήφιων θέσεων για τη χωροθέτηση της Ε.Ε.Λ., σύμφωνα με το πόρισμα σχετικής “έκθεσης συγκριτικής αξιολόγησης” του μελετητικού γραφείου “Σύγμα Μελετών Α.Ε.”. Κατά τη συζήτηση της 5.6.2008 ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου προτάθηκε μία επιπλέον θέση («Τρία Πηγάδια», βλ. απόφαση 169/5.6.2008 του Δ.Σ.), η οποία, με βάση «συμπληρωματική έκθεση συγκριτικής αξιολόγησης» του ίδιου μελετητικού γραφείου, κρίθηκε ως κατ' αρχήν καταλληλότερη με την απόφαση 177/13.6.2008 του Δημοτικού Συμβουλίου (βλ. και απόφαση 199/23.7.2008 του αυτού οργάνου, με την οποία απερρίφθησαν ενστάσεις δημοτών και κατοίκων κατά της επιλογής των υποψήφιων θέσεων, μεταξύ των οποίων και ένοταση του πρώτου και της τρίτης των αιτούντων ως προς τη θέση “Τρία Πηγάδια”, και αποφάσεις 53866/13001/4.8.2008 του Γ.Γ.Π. Κεντρικής Ελλάδος και 38/7.10.2008 της Ειδικής Επιτροπής άρθ. 152 ν. 3463/2007, απορριπτικές διαδοχικών προσφυγών των ιδίων εν σχέσει με την ανωτέρω απόφαση 177/2008 του Δ.Σ.). Κατόπιν τούτου, με την 7142/1.7.2009 πράξη του Γενικού Διευθυντή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, η οποία εκδόθηκε κατόπιν υποβολής της από Φεβρουαρίου 2009 “Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων” (Π.Π.Ε.) του ανωτέρω γραφείου μελετών, διατυπώθηκε θετική γνωμοδότηση στο πλαίσιο της διαδικασίας Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) για το έργο “Αποχέτευση και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) {για} I.P. 12.000 κατοίκων του Δ. Καλαβρύτων του Ν. Αχαΐας”, το οποίο περιλαμβάνει το αποχετευτικό δίκτυο της περιοχής των Καλαβρύτων για ισοδύναμο πληθυσμού (I.P.) 12.000 κατοίκων, εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων στη θέση «Τρία Πηγάδια», το έργο διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων και βελτίωση της οδού πρόσβασης. Όπως προκύπτει από την ανωτέρω Π.Π.Ε., η θέση «Τρία Πηγάδια» κρίθηκε ως καταλληλότερη κατόπιν συγκριτικής αξιολόγησης 7 υποψήφιων θέσεων, μεταξύ των οποίων και η προαναφερθείσα θέση «Αυλές», βάσει δέσμης κριτηρίων, μεταξύ των οποίων η ικανή απόσταση από κατοικημένες περιοχές, η κεντροβαρικότητα, η δυνατότητα άμεσης εξυπηρέτησης στην παρούσα φάση των δύο μεγαλύτερων οικισμών του Δήμου, ήτοι των Καλαβρύτων (1.920 κάτ.) και του Δ.Δ. Σκεπαστού (541 κάτ.), μελλοντικώς δε και άλλων Δ.Δ., και η κατά το δυνατόν μικρή υψομετρική διαφορά μεταξύ του δικτύου αποχέτευσης και των εγκαταστάσεων του βιολογικού καθαρισμού. Για την επιλογή της θέσεως ελήφθησαν επίσης υπ' όψη, μεταξύ άλλων, το Γ.Π.Σ. των Καλαβρύτων [23145/1076/10.4.1987 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Δ' 469)], οι κατευθύνσεις

του Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδίου Δυτικής Ελλάδας [25297/25.6.2003 απόφαση του αυτού Υπουργού (Β' 1470)], η τότε υπό εκπόνηση Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη της περιοχής Χελμού - Βουραϊκού, σύμφωνα με την οποία το γήπεδο της Ε.Ε.Λ. δεν εμπίπτει στα όρια του προτεινόμενου Εθνικού Πάρκου, αλλά εντός της προτεινόμενης Περιφερειακής Ζώνης, όπου επιτρέπεται η δημιουργία εγκαταστάσεων κοινής αφέλειας και έργων υποδομών (βλ. στοιχ. 1 της 7142/1.7.2009 πράξεως Π.Π.Ε.Α.), τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του έργου και της περιοχής εγκαταστάσεώς του καθώς και οι επιπτώσεις στο φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής και ιδιαίτερα στον ποταμό Βουραϊκό, ο οποίος έχει καθορισθεί ως τελικός αποδέκτης των επεξεργασμένων λυμάτων της περιοχής Καλαβρύτων με την προαναφερθείσα απόφαση T2 οικ. 32697/26.11.1997 του Νομάρχη Αχαΐας. Στη συνέχεια, τον Νοέμβριο 2009 υποβλήθηκε η Μ.Π.Ε., η οποία περιλαμβάνει τον συνολικό σχεδιασμό του έργου, την εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την πρόταση των κατάλληλων μέτρων για την εξάλειψη ή μείωση των επιπτώσεων αυτών για ολόκληρο τον Δήμο Καλαβρύτων, ο οποίος κατά την απογραφή του 2001 αριθμεί 8.561 κατοίκους (σελ. 22 της Μ.Π.Ε.). Ειδικότερα, κατά την Μ.Π.Ε. (σελ. 12, 34) σε πρώτη φάση, που καλύπτει μία 20ετία, ήτοι μέχρι το 2029, το έργο σχεδιάζεται για 8.000 κατοίκους και θα εξυπηρετήσει κατά προτεραιότητα τον οικισμό των Καλαβρύτων, που είναι ο μεγαλύτερος του Δήμου (1.920 κάτ.) και παρουσιάζει μεγάλη τουριστική ανάπτυξη λόγω του πλησίον αυτού χιονοδρομικού κέντρου, σε δεύτερη δε φάση (την δεύτερη 20ετία, ήτοι μέχρι το 2049), το έργο σχεδιάζεται για 12.000 κατοίκους και θα καλύψει τα επόμενα τρία πολυπληθέστερα Δ.Δ. του Σκεπαστού (541 κάτ.), της Κέρτεζης (660 κατ.) και του Καλλιφωνίου (223 κάτ.). Επί της Μ.Π.Ε. γνωμοδότησαν θετικά οι κατά νόμο αρμόδιες υπηρεσίες, μεταξύ των οποίων ο φορέας διαχείρισης της χερσαίας περιοχής του ορεινού όγκου Χελμού - Βουραϊκού (έγγραφο 110/4.3.2010), η οποία, εν τω μεταξύ, με την κ.υ.α. 40390/1.10.2009 (Δ' 446/2.10.2009) χαρακτηρίσθηκε ως Εθνικό Πάρκο, και το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος της Δ/νσης Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Κ.Α. (έγγραφο 140330/550/22.2.2010). Οι ανωτέρω φορείς πρότειναν πρόσθετα μέτρα προστασίας που υιοθετήθηκαν από την προσβαλλόμενη απόφαση 2202/32657/31.3.2010 περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων, η οποία εκδόθηκε μετά την τήρηση της διαδικασίας δημοσιότητας της Μ.Π.Ε., κατά την οποία δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις (βλ. στοιχείο 13 του προοιμίου της προσβαλλομένης και 198/24.2.2010 έγγραφο του Αντινομάρχη Αχαΐας). Κατά τα προκύπτοντα από τον φάκελο της υποθέσεως, στην περιοχή του Δήμου Καλαβρύτων, ο οποίος παρουσιάζει σημαντική τουριστική κίνηση, η αποχέτευση ακαθάρτων εξυπηρετείται κατά βάση από απορροφητικούς βόθρους, οι οποίοι δημιουργούν οξυμένα περιβαλλοντικά προβλήματα λόγω ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους και των επιφανειακών υδάτων, κυρίως του Βουραϊκού ποταμού, στον οποίο καταλήγουν αμέσως ή εμμέσως τα ανεπεξέργαστα λύματα. Το επίμαχο έργο αποβλέπει στην αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού χάριν της προστασίας της δημόσιας υγείας και του φυσικού περιβάλλοντος, και αποτελεί έργο υποδομής που εξυπηρετεί επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος. Εξ άλλου, από την Μ.Π.Ε. προκύπτει ότι κατά τον σχεδιασμό του έργου ελήφθησαν υπ' όψη όλες οι περιβαλλοντικές παράμετροι και τα ευαίσθητα στοιχεία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής, εξετάσθηκαν δε εναλλακτικές λύσεις ως προς τη χωροθέτηση του έργου και την μέθοδο επεξεργασίας των λυμάτων. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από την Μ.Π.Ε., εξετάσθηκαν εκ νέου επτά υποψήφιες θέσεις, ήτοι η θέση 1 (κατάντη της Ε.Ο. Καλαβρύτων-

Κουδουνόμυλου, μεταξύ Ε.Ο. και Βουραϊκού, σε ευθεία απόσταση 1.500 και 3.300 μ. από το κέντρο του Σκεπαστού και των Καλαβρύτων, αντιστοίχως, μήκος αγωγού προσαγωγής λυμάτων Καλαβρύτων 3.400 μ., υψόμετρο εισόδου λυμάτων +707 μ.), η Θέση 2 (κατάντη της αυτής Ε.Ο., σε απόσταση 300 μ. περίπου από τον Βουραϊκό και σε ευθεία απόσταση 2.300 και 2.000 μ. από το κέντρο των Καλαβρύτων και του Σκεπαστού, αντιστοίχως, μήκος αγωγού προσαγωγής λυμάτων Καλαβρύτων 2.080 μ., υψόμετρο εισόδου λυμάτων +702 μ.), η Θέση 3 (πλησίον και ανατολικά της θέσης 2, σε απόσταση 150 μ. από τον Βουραϊκό και ευθεία απόσταση 2.100 και 1.800 μ. από το κέντρο του Σκεπαστού και των Καλαβρύτων, αντιστοίχως, μήκος αγωγού λυμάτων 1.800 μ.. υψόμετρο +704), η Θέση 4 (τελικώς επιλεγείσα, σε απόσταση 300 μ. Α-ΒΑ του πρώτου κόμβου σύνδεσης της ανωτέρω Ε.Ο. με τον οικισμό Σκεπαστού, σε ευθεία απόσταση 1.050 και 2.400 μ. από το κέντρο των Καλαβρύτων και του Σκεπαστού, αντιστοίχως και μικρότερη απόσταση από τα όρια του σχεδίου πόλεως Καλαβρύτων 630 μ., μήκος αγωγού λυμάτων 630 μ., υψόμετρο +702), η Θέση 5 (βόρεια των Καλαβρύτων, πλησίον του σημερινού χώρου αποθέσεως απορριμμάτων, σε υψόμετρο +728 μ., σε ευθεία απόσταση 1.300 και 2.500 μ. από το κέντρο των Καλαβρύτων και του Σκεπαστού, αντιστοίχως), η Θέση 6 (προαναφερθείσα θέση «Αυλές», μήκος αγωγού λυμάτων 900 μ., υψόμετρο εισόδου λυμάτων +720 μ.), και η Θέση 7 (πλησίον του Σ.Σ. Κερπινής και του κόμβου Ε.Ο. Πούντας-Καλαβρύτων, στο χώρο προσφάτως ενεργοποιηθέντος λατομείου, σε απόσταση 3.500 και 6.300 μ. από το κέντρο των Καλαβρύτων και του Σκεπαστού, αντιστοίχως, μήκος αγωγού λυμάτων 3.600 μ., ενώ απαιτείται και πρόσθετος αγωγός μεταφοράς λυμάτων Σκεπαστού μήκους 3.200 μ., υψόμετρο +676 μ.). Επίσης εξετάσθηκε η μηδενική λύση (διατήρηση παρούσας καταστάσεως), η οποία αποκλείσθηκε λόγω του οξυμένου προβλήματος αποχέτευσης του Δήμου (σελ. 17). Στη συνέχεια, αξιολογήθηκαν συγκριτικά οι θέσεις με βάση τα κριτήρια επιλογής (σελ. 18 επόμ.), επισημάνθηκαν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα εκάστης και η μελέτη κατέληξε σε τρεις κατ' αρχήν πλεονεκτούσες θέσεις (θέσεις 4, 2 και 7), από τις οποίες τελικά θεωρήθηκε ως συγκριτικώς προσφορότερη η θέση 4 «Τρία Πηγάδια», με την εξής αιτιολογία: « •Διαθέτει τη βέλτιστη απόσταση σε σχέση με το κέντρο βάρους της παραγωγής των λυμάτων σε συνδυασμό με ικανοποιητική απόσταση ώστε να μη δημιουργεί ψυχολογικά προβλήματα στους κατοίκους στο βαθμό που αυτά εντάσσονται στη σφαίρα της λογικής, •Διαθέτει ικανοποιητικό υψόμετρο και δεν απαιτεί ισχυρές αντλήσεις, δηλαδή κατανάλωση ενέργειας που θα αποτελούσε -πέραν του οικονομικού- έμμεσο αλλά σαφές περιβαλλοντικό πρόβλημα, •Η διάθεση στον χαρακτηρισμένο αποδέκτη γίνεται άμεσα λόγω της γειτνίασης της θέσης με τον Βουραϊκό ποταμό, •Δεν υπόκειται σε χωροταξικές ή άλλες απαγορεύσεις ούτε ευρίσκεται εντός ζωνών προστασίας της φύσης. Παράλληλα, η βιοτεχνική δραστηριότητα που έχει αναπτυχθεί πλησίον συνάδει με την εγκατάσταση μιας τέτοιας μονάδας, •Η τοπογραφική δομή της έκτασης και η δυνατότητα εκτεταμένης δενδροφύτευσης καθιστά ευχερή την πλήρη απόκρυψη της ακόμα και από την εγγύτερη περιοχή. Πέραν τούτων, λόγω της φύσης και του είδους (μη άρτιες – εκτός οικισμού) των ιδιοκτησιών θεωρείται ευχερέστερη η εξαγορά του χώρου και με τον τρόπο αυτόν αποφεύγονται οι χρονοβόρες διαδικασίες των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων και οι πιθανές δικαστικές εμπλοκές.» (σελ. 20-21). Κατά την Μ.Π.Ε., το γήπεδο όπου θα εγκατασταθεί η Ε.Ε.Λ. ναι μεν ευρίσκεται πλησίον του ρέματος “Μάννα”, αλλά οι εγκαταστάσεις θα κατασκευασθούν σε απόσταση πλέον των 20 μ. από τις όχθες του, όπως προκύπτει από τα σχέδια διάταξης

εγκαταστάσεων επεξεργασίας Α' και Β' (βλ. και 4230/69125/1.9.2011 έγγραφο απόψεων της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Δυτικής Ελλάδας προς το Δικαστήριο). Περαιτέρω, όπως προκύπτει από την οριστική μελέτη κατασκευής του έργου (σελ. 73) και τα τεύχη δημοπράτησης (σελ. 26), επιβεβαιώνεται δε με το 6270/27.7.2012 έγγραφο του Δημάρχου Καλαβρύτων, η τοποθέτηση του απαραίτητου για τη διοχέτευση των λυμάτων αντικαταθλιπτικού αγωγού θα πραγματοποιηθεί χωρίς επεμβάσεις στον Βουραϊκό ποταμό, δεδομένου ότι ο αγωγός θα διέρχεται πάνω από τον ποταμό, από την υφιστάμενη γέφυρα. Εξ άλλου, η Μ.Π.Ε. έλαβε υπ' όψη ότι η περιοχή εγκαταστάσεως του έργου εντάσσεται στην Γ' Ζώνη - Περιοχή Περιβαλλοντικού Ελέγχου της κ.υ.α. 40390/1.10.2009, εντός της οποίας επιτρέπεται η εγκατάσταση έργων υποδομής, όπως το επίμαχο (άρθρο 3 παράγρ. Η, περ. 7), καθώς και ότι το τμήμα του Βουραϊκού ποταμού, κατάντη του σημείου εκβολής του αγωγού διάθεσης των λυμάτων, βρίσκεται εντός της ζώνης Α3 «Περιοχή Προστασίας της Φύσης Φαραγγιού Βουραϊκού Ποταμού» που αποτελεί Τόπο Κοινοτικής Σημασίας του δικτύου Natura 2000 με κωδικό GR 2320003 (βλ. απόφαση της Επιτροπής 2010/45/ΕΕ, Λ 30/2.2.2010). Κατά τα αυτά στοιχεία η προστασία του οικοσυστήματος του ποταμού εξασφαλίζεται επαρκώς, δεδομένου ότι η προαναφερθείσα απόφαση 32697/1997 του Νομάρχη Αχαΐας ορίζει ως ανώτερη τάξη χρήσεως των υδάτων του Βουραϊκού την άρδευση και τη διαβίωση σαλμονιδών, στην προκειμένη δε περίπτωση το μόνο στοιχείο της προστατευόμενης περιοχής που θα μπορούσε ενδεχομένως να επηρεασθεί αρνητικά από τη διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων είναι ψάρια των κατηγοριών των σαλμονιδών και κυπρινιδών, εκ των οποίων η δεύτερη απαιτεί χαμηλότερη ποιότητα υδάτων από την πρώτη. Με τα δεδομένα αυτά και κατόπιν συνεκτιμήσεως σειράς παραμέτρων, όπως η κατάσταση του υδάτινου οικοσυστήματος, ελάχιστες-μέγιστες παροχές, και η δυνατότητα αυτοκαθαρισμού, τέθηκαν ποιοτικές προδιαγραφές διαθέσεως αυστηρότερες των ισχουσών, κατά τρόπο ώστε να καθίσταται δυνατή η εναλλακτική διάθεση των λυμάτων για άρδευση γεωργικών εκτάσεων, προκρίθηκε δε η τριτοβάθμια επεξεργασία (διύλιση) των λυμάτων και η εφαρμογή της μεθόδου της χημικής αποφωσφόρωσης (βλ. Μ.Π.Ε. σελ. 51, 61 επ. και Παράρτημα I με αναλυτικούς υπολογισμούς, καθώς και τον όρο 11 της προσβαλλόμενης Α.Ε.Π.Ο.). Περαιτέρω, κατόπιν εξετάσεως εναλλακτικών μεθόδων βιολογικής επεξεργασίας και απολύμανσης των λυμάτων (σελ. 63 επ. της Μ.Π.Ε.), επελέγη η μέθοδος της απολύμανσης διά χλωρίωσης, τα πιθανά μειονεκτήματα της οποίας, και ιδίως η τοξικότητα, εμφανιζόμενη σε περίπτωση υπάρξεως αυξημένου υπολειμματικού χλωρίου, αντιμετωπίζονται με την πρόβλεψη τριτοβάθμιας επεξεργασίας των λυμάτων (σελ. 80 επ.). Τέλος, μελετήθηκαν τόσο η μέθοδος επεξεργασίας της παραγόμενης ίλυος όσο και η τελική διάθεση αυτής (σελ. 73 επ.), ώστε να διασφαλίζεται, κατόπιν δευτεροβάθμιας επεξεργασίας, η σταθεροποίηση, απόσμωση και η ασφαλής διάθεσή της είτε στη γεωργία είτε σε νομίμως λειτουργούντα χώρο υγειονομικής ταφής, και ειδικότερα στον υπό κατασκευή Χ.Υ.Τ.Υ. Δυτικής Αιγαίας, στον οποίο υπάγεται ο παρεμβαίνων Δήμος (βλ. όρο 6 της προσβαλλόμενης Α.Ε.Π.Ο.), και, αν αυτός δεν έχει τεθεί σε λειτουργία κατά την ολοκλήρωση του επίμαχου έργου, ο Χ.Υ.Τ.Υ. Φλόκα (βλ. και έγγραφο 51/2012 του οικείου Αναγκαστικού Συνδέσμου που αποδέχεται την ίλυ του βιολογικού καθαρισμού Καλαβρύτων). Εξ άλλου, η επίμαχη έκταση χαρακτηρίσθηκε ως μη δασική με την πράξη 1263/24.4.2009 του Δασάρχη Καλαβρύτων, η οποία επικυρώθηκε με την απόφαση 7/2011 της πρωτοβάθμιας Ε.Ε.Δ.Α. Ν. Αχαΐας που απέρριψε αντιρρήσεις του πρώτου

αιτούντος κατά της πράξεως χαρακτηρισμού. Περαιτέρω, ναι μεν σε απόσταση 120 μ. από την Ε.Ε.Λ. στη θέση “Τρία Πηγάδια” υφίσταται γεώτρηση, από την οποία υδροδοτείται περιστασιακά η πόλη των Καλαβρύτων σε περιόδους ανάγκης πρόσθετης υδροδότησης, σύμφωνα με την Μ.Π.Ε. όμως η εγκατάσταση της μονάδας επεξεργασίας δεν θα έχει επίπτωση στον υδροφόρο ορίζοντα διότι οι διεργασίες στο σύνολό τους και η διακίνηση των λυμάτων θα γίνεται εντός απολύτως στεγανών δεξαμενών και αγωγών κατασκευασμένων από ειδικά προς τούτο υλικά, η δε διάθεση θα λαμβάνει χώρα σε απόσταση τουλάχιστον 450 μ. από την προαναφερθείσα γεώτρηση και με κατεύθυνση ροής αντίθετη από αυτή (βλ. σελ. 21 και 134 Μ.Π.Ε.). Αυτά επιρρωνύονται και από το 9473/21.6.2012 έγγραφο του Δήμου Καλαβρύτων προς το Δικαστήριο, σύμφωνα με το οποίο από το τέλος του 2009 για την υδροδότηση των Καλαβρύτων χρησιμοποιείται κυρίως η γεώτρηση στη θέση «Μεγάλα Αμπέλια», η δε γεώτρηση στη θέση «Τρία Πηγάδια» έχει τεθεί σε μόνιμη εφεδρεία και χρησιμοποιείται σε απολύτως οριακές περιόδους έλλειψης νερού. Περαιτέρω, με την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία επιβάλλεται η τήρηση, πέραν των όρων που περιέχονται στην ίδια αυτή απόφαση, και εκείνων που προβλέπονται στη Μ.Π.Ε. (βλ. παράγρ. Γ), ελήφθη πρόνοια για την ελαχιστοποίηση των τυχόν επιπτώσεων στο τοπίο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον με την εξίσωση των προϊόντων εκσκαφής και των υλικών επίχωσης, τη διάθεση των πλεοναζόντων σε εγκεκριμένους χώρους και όχι σε προστατευόμενες περιοχές, την τοποθέτηση των δεξαμενών κατά το δυνατόν υπογείως ώστε να προεξέχουν ελάχιστα από το έδαφος (1 - 1,5 μ.) και να αποκρύπτονται από το κτίριο διοικήσεως, τη διατήρηση κατά το δυνατόν της υπάρχουσας βλαστήσεως στα πρανή του γηπέδου και τη φύτευση δένδρων και γκαζόν, τη μείωση της εκλύσεως οσμών μέσω της απόσμησης των εσχαρισμάτων και της άμμου, της ταχείας απομάκρυνσής τους από το χώρο, της άρτιας λειτουργίας και συντήρησης του αερισμού και των φίλτρων απόσμησης, της χρήσης σε έκτακτες περιπτώσεις ουσιών δέσμευσης οσμών και της στεγανοποίησης και συντήρησης των αντλιοστασίων και του σχετικού εξοπλισμού, τη μείωση του θορύβου με τοποθέτηση των μηχανημάτων σε ηχομονωμένους θαλάμους και εντός κτιρίων, ενώ προβλέφθηκε η εγκατάσταση εφεδρικών συστημάτων για τις περιπτώσεις βλάβης ή συντήρησης των λειτουργούντων, ειδικού συστήματος ελέγχου, δειγματοληψιών, μετρήσεων και παρακολούθησης των τιμών και φυσικοχημικών παραμέτρων τόσο στις εγκαταστάσεις όσο και στον αποδέκτη (βλ. σελ. 131 επ. της Μ.Π.Ε. και όρους 1-4, 8, 9 και 10 της προσβαλλομένης). Τέλος, με την προσβαλλόμενη απόφαση προβλέφθηκε η κατόπιν ειδικής μελέτης, και μάλιστα πριν τη λειτουργία του επίμαχου έργου, εξέταση της κατά προτίμηση διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων στη γεωργία έναντι της διάθεσής τους στον Βουραϊκό ποταμό (βλ. όρο 5 της προσβαλλόμενης Α.Ε.Π.Ο.).

9. Επειδή, όπως εκτέθηκε ήδη, για την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως ελήφθησαν υπ' όψιν οι υφιστάμενες πολεοδομικές και χωροταξικές ρυθμίσεις και κρίθηκε ότι η χωροθέτηση της Ε.Ε.Λ. στη θέση “Τρία Πηγάδια”, η οποία είναι εκτός σχεδίου και δεν εμπίπτει σε προστατευτικό καθεστώς, είναι συμβατή με τις ρυθμίσεις αυτές. Ειδικότερα, το Γ.Π.Σ. του οικισμού Καλαβρύτων (απόφαση 23145/1076/10.4.1987 του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.) προβλέπει τη δημιουργία αφ' ενός δικτύου ακαθάρτων και ομβρίων και αφ' ετέρου εγκαταστάσεων επεξεργασίας οικιακών λυμάτων (παράγρ. Γ), δεν υποδεικνύει όμως συγκεκριμένο χώρο για τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων αυτών, ούτε καθορίζει τον αποδέκτη των επεξεργασμένων λυμάτων, ο οποίος ορίσθηκε μεταγενέστερα με την 32697/1997

απόφαση του Νομάρχη Αχαΐας. Και ναι μεν το Γ.Π.Σ. προβλέπει «τη διοχέτευση του αποχετευτικού δικτύου ομβρίων στο ρέμα Βελλιάς με τελικό αποδέκτη τον Βουραϊκό», η πρόβλεψη όμως αυτή δεν έχει την έννοια ότι το Γ.Π.Σ. απαγορεύει τη χρήση του συγκεκριμένου αποδέκτη για τη διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων εφ' όσον ο σχετικός σχεδιασμός υλοποιηθεί στο μέλλον. Περαιτέρω, από καμία διάταξη, και ειδικότερα από το άρθρο 5 του ν. 2508/1997 (Α' 124), το οποίο επικαλούνται οι αιτούντες, δεν προκύπτει ότι προϋπόθεση για τη δημιουργία εγκαταστάσεων βιολογικού καθαρισμού είναι η εκπόνηση Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Συνεπώς οι λόγοι με τους οποίους προβάλλονται τα αντίθετα είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

10. Επειδή, κατά τα ήδη εκτεθέντα, η δυναμικότητα της Ε.Ε.Λ. αντιστοιχεί σε 12.000 κατοίκους, και συνεπώς καλύπτεται ολόκληρος ο Δήμος Καλαβρύτων (8.561 κάτ.), θεμιτώς δε και ανελέγκτως κατά τα λοιπά κρίθηκε ότι σε Α' φάση (μέχρι το 2029) επείγει να εξυπηρετηθεί ο οικισμός των Καλαβρύτων, λόγω του πληθυσμού του και του οξυμένου προβλήματος αποχέτευσης, και σε Β' φάση οι επόμενοι τρεις μεγαλύτεροι οικισμοί του Δήμου. Συνεπώς η προσβαλλομένη περιέχει σχεδιασμό για ολόκληρο τον Δήμο Καλαβρύτων, ο δε λόγος με τον οποίο προβάλλεται ότι ελλείπει συνολικός σχεδιασμός για τον Δήμο είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, δεδομένου και του ότι η πληρότητα του σχεδιασμού δεν αμφισβήθηκε τεκμηριωμένα κατά την προηγηθείσα διαβούλευση, ενώ η περαιτέρω αμφισβήτηση της ουσιαστικής κρίσεως της Διοικήσεως ως προς τον τρόπο και τον χρόνο ολοκληρώσεως του έργου είναι απαράδεκτη. Τέλος χωρίς έννομο συμφέρον παραπονούνται οι αιτούντες για την μη κάλυψη των λοιπών 26 Δ.Δ. του Δήμου, δεδομένου ότι οι κατοικίες τους ευρίσκονται στο Δ.Δ. Καλαβρύτων.

11. Επειδή, όπως προκύπτει από το ιστορικό, η θέση "Τρία Πηγάδια" επελέγη κατόπιν συγκριτικής αξιολόγησης πλειόνων εναλλακτικών θέσεων βάσει περιβαλλοντικών και τεχνικοοικονομικών κριτηρίων, η οποία διενεργήθηκε τόσο κατά το στάδιο της Π.Π.Ε.Α. όσο και, εξ υπαρχής, κατά το στάδιο της Ε.Π.Ο. (σελ. 6 Μ.Π.Ε.). Ειδικότερα, η προσβαλλόμενη Α.Ε.Π.Ο., κατόπιν εξετάσεως της φύσεως και των χαρακτηριστικών του έργου, μελέτης εναλλακτικών λύσεων, συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής, και σταθμίσεως αφ' ενός του οφέλους από την κατασκευή του στη δημόσια υγεία και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (εδάφους, υπεδάφους, υδάτων) που ρυπαίνεται συστηματικά από τη διάθεση ανεπεξέργαστων λυμάτων και αφ' ετέρου των δυσμενών επιπτώσεων που αυτό συνεπάγεται και οι οποίες πάντως δεν αναμένεται να είναι σημαντικές εν όψει του σχεδιασμού και των μέτρων που προτάθηκαν με τη Μ.Π.Ε. και περιγράφονται ανωτέρω, κατέληξε στην επιλογή της συγκεκριμένης θέσεως αφού μελέτησε τις επιπτώσεις του έργου στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και πρότεινε τα, κατά την κρίση της, πρόσφορα και αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτών. Με τα δεδομένα αυτά η προσβαλλόμενη πράξη αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς ως προς την ανάγκη δημιουργίας του επίμαχου έργου, την επιλογή της συγκεκριμένης θέσεως και την εξέταση εναλλακτικών λύσεων, η αιτιολογία δε αυτή δεν παρίσταται προϊόν πλάνης περί τα πράγματα. Δεδομένου δε ότι έργο βιολογικού καθαρισμού λυμάτων αποτελεί θεμελιώδες έργο υποδομής για τη δημιουργία οικισμού, βασικό δε έργο εξυγιάνσεως όταν ο οικισμός υφίσταται ήδη χωρίς να λειτουργεί σχετική μονάδα, όχι μόνο δεν αναιρείται, αλλά ειδικώς εξυπηρετείται ο θαλπόμενος από το άρθρο 24 του Συντάγματος σκοπός προστασίας του περιβάλλοντος από την κατασκευή και

λειτουργία της επίδικης μονάδας επεξεργασίας λυμάτων (ΣΕ 2752/2013 7μ. σκ. 19, 2547/2005). Συνεπώς οι λόγοι ακυρώσεως με τους οποίους προβάλλονται τα αντίθετα είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, δεδομένου ότι οι αιτούντες δεν υπέβαλαν σχετικές τεκμηριωμένες προτάσεις ή παρατηρήσεις κατά το προηγηθέν στάδιο της διαβούλευσης. Τέλος ο λόγος ότι έπρεπε κατά προτεραιότητα να αναζητηθεί μη δασική θέση για την εγκατάσταση της μονάδας επεξεργασίας είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋποθέσεως, διότι όπως ήδη εκτέθηκε η επιλεγείσα θέση έχει χαρακτηρισθεί ως μη δασική με πράξη χαρακτηρισμού του Δασάρχη που επικυρώθηκε με απόφαση της πρωτοβάθμιας Ε.Ε.Δ.Α. Εφ' όσον δε η προσβαλλομένη αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς, η περαιτέρω αμφισβήτηση της ουσιαστικής κρίσεως της Διοικήσεως είναι απαράδεκτη.

12. Επειδή, με την παράγρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 2742/1999 (Α' 207), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 13 παρ. 1 του ν. 3044/2002 (Α' 197), ιδρύθηκαν είκοσι πέντε φορείς διαχείρισης με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση αντίστοιχων προστατευόμενων περιοχών και ορίσθηκε ότι η χωρική αρμοδιότητα εκάστου φορέα εκτείνεται εντός των ορίων των καθοριζομένων σε αντίστοιχο χάρτη που συνδημοσιεύεται με το νόμο αυτόν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μεταξύ δε των εν λόγω φορέων είναι και ο “Φορέας διαχείρισης Χελμού – Βουραϊκού” (αριθ. 22). Σύμφωνα δε με το άρθρο 15 παράγρ. 2 του ν. 2742/1999, μεταξύ των αρμοδιοτήτων των φορέων διαχείρισης είναι και “... γ. Η παροχή γνωμοδοτήσεων πριν από την προέγκριση χωροθέτησης και την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στις περιοχές ευθύνης τους, καθώς και σε κάθε άλλο θέμα για το οποίο ζητείται η γνώμη τους από τις αρμόδιες αρχές.” Το διοικητικό συμβούλιο του φορέα διαχείρισης Χελμού-Βουραϊκού συγκροτήθηκε με την απόφαση 127651/4197/8.10.2003 της Υπουργού Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. (Β' 1538) και ανασυγκροτήθηκε, πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως, με την απόφαση 451/26.1.2010 της Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. (ΦΕΚ τ. Υ.Ο.Δ.Δ. 47/11.2.2010). Εξ άλλου, όπως προεκτέθηκε, σύμφωνα με την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη της περιοχής Χελμού - Βουραϊκού, η οποία ελήφθη υπ' όψη κατά το στάδιο της Π.Π.Ε.Α., το γήπεδο της Ε.Ε.Λ. δεν εμπίπτει εντός των ορίων του προτεινόμενου Εθνικού Πάρκου, αλλά εντός της προτεινόμενης Περιφερειακής Ζώνης, όπου επιτρέπεται η δημιουργία εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας και έργων υποδομών (βλ. και κ.υ.α. 40390/1.10.2009 περί Εθνικού Πάρκου Χελμού - Βουραϊκού, και ειδικότερα το άρθρο 3 παρ. Η, περίπτ. 7 αυτής, που αφορά τη θέσπιση Ζώνης Γ Περιβαλλοντικού Ελέγχου). Με τα δεδομένα αυτά, νομίμως εν προκειμένω γνωμοδότησε ο Φορέας Διαχείρισης Χελμού-Βουραϊκού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παράγρ. 2 και 10 του ν. 2742/1999, προσκληθείς προς τούτο με το έγγραφο 12050/24.11.2009 της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, οι δε λόγοι με τους οποίους προβάλλονται τα αντίθετα είναι απορριπτέοι. Ειδικότερα, αλυσιτελώς προβάλλεται ότι κακώς ελήφθησαν υπ' όψη οι ρυθμίσεις της κ.υ.α. 40390/2009, η οποία είναι παράνομη αφού αντί κανονιστικής αποφάσεως έπρεπε να εκδοθεί π.δ., διότι πάντως αντίστοιχες προβλέψεις περιέχει η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Χελμού-Βουραϊκού, η οποία θεμιτώς ελήφθη υπ' όψη ως αφορώσα την περιοχή του έργου. Περαιτέρω, αβασίμως προβάλλεται ότι η Ε.Ε.Λ. τοποθετείται εγγύτατα στο ρέμα “Μάννα” και τον Βουραϊκό ποταμό κατά παράβαση της ανωτέρω κ.υ.α., η οποία ορίζει ως ελάχιστη απόσταση βιομηχανικών μονάδων που παράγουν υγρά απόβλητα από ποταμούς, χειμάρρους κ.λπ. τα 250 μ., προεχόντως διότι σύμφωνα με την κ.υ.α. 15393/2332/2002 η επίμαχη Ε.Ε.Λ. αποτελεί «σύστημα υποδομής» και όχι

«βιομηχανική μονάδα» (βλ. Παράρτημα I, Ομάδα 4 «Συστήματα Υποδομών» περ. 11, και Ομάδα 9 «Βιομηχανικές εγκαταστάσεις», αντιστοίχως), ενώ εξ άλλου δεν παράγει υγρά απόβλητα, αλλά επεξεργασμένα λύματα κατάλληλα προς άρδευση ή διάθεση στον καθορισμένο προς τούτο αποδέκτη. Τέλος, αβασίμως πάντως προβάλλεται ότι η προσβαλλομένη, κατά παράβαση του άρθρου 3 παράγρ. Η περ. 7 της κ.υ.α. 40390/2009, δεν υπηρετεί την περιβαλλοντική προστασία της προστατευτέας περιοχής, διότι το επίμαχο έργο υποδομής, με το οποίο επιδιώκεται η εξεργασία των αστικών λυμάτων, τα οποία διαφορετικά θα κατέληγαν ανεξέλεγκτα και ανεπεξέργαστα στο περιβάλλον, υπηρετεί και την προστασία του περιβάλλοντος.

13. Επειδή, το επίδικο έργο αφορά στην επεξεργασία και διάθεση λυμάτων, δεν συνιστά δε έργο διαχείρισης και αξιοποίησης υδατικών πόρων, αλλά ούτε και η χρήση νερού κατά την υλοποίησή του το καθιστά τέτοιου είδους έργο, και συνεπώς δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3199/2003 (Α' 280) και της οδηγίας 2000/60/EK (L 327), ώστε να απαιτείται η προηγούμενη εκπόνηση σχεδίου διαχείρισης της λεκάνης απορροής του Βουραϊκού ποταμού (ΣΕ 2752/2013 7μ., σκ. 43). Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία φακέλου, δεν θα υπάρξει καμία επέμβαση στον ποταμό Βουραϊκό, αλλά ούτε και στο ρέμα «Μάννα», από την όχθη του οποίου η Ε.Ε.Λ. απέχει άνω των 20 μ., το δε έργο δεν θα επηρεάσει τη φυσική λειτουργία των δύο αυτών υδάτινων στοιχείων, και συνεπώς δεν απητείτο επί ποινή ακυρότητας της προσβαλλομένης η προηγούμενη οριοθέτησή τους (πρβλ. ΣΕ 2752/2013 7μ.). Επομένως οι λόγοι με τους προβάλλονται τα αντίθετα είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

14. Επειδή, στο άρθρο 10 της μνημονευθείσας κ.υ.α. 5673/1997 προβλέπεται ότι «Τα επεξεργασμένα λύματα και η ιλύς που παράγεται κατά την επεξεργασία των λυμάτων υποβάλλονται όταν κρίνεται σκόπιμο κατά προτεραιότητα σε επαναχρησιμοποίηση. 1. Διάθεση λυμάτων από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Για την πραγματοποίηση της διάθεση σε υδάτινο αποδέκτη ή της επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων απαιτείται: ... 2. Διάθεση ιλύος από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων:». Όπως έχει κριθεί, με τις ανωτέρω διατάξεις δεν επιβάλλεται υποχρεωτικά η επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων αλλά προβλέπεται ως μία από τις εναλλακτικές λύσεις που περιλαμβάνουν και τη διάθεση σε υδάτινο αποδέκτη, εναπόκειται δε στην ανέλεγκτη ακυρωτικά τεχνική κρίση της Διοικήσεως η επιλογή της πιο σκόπιμης λύσης («όταν κρίνεται σκόπιμο»), με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι σχετικοί κανόνες (ΣΕ 2752/2013 7μ. σκ. 31, πρβλ. ΣΕ 4358/2011 7μ. σκ. 9). Περαιτέρω, όπως έχει επίσης έχει κριθεί, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 10 παρ. 1 της κ.υ.α. 5673/400/1997 και 6 παρ. 1 της υ.α. Ειβ 221/22.1.1965 "Περί διαθέσεως λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων" (Β' 138), συνάγεται ότι ο καθορισμός των χρήσεων του υδάτινου αποδέκτη με απόφαση του αρμόδιου Νομάρχη πρέπει να προηγείται της αδείας διαθέσεως λυμάτων σε υδάτινο αποδέκτη από σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων (βλ. ΣΕ 660/2004, σκ. 7), η έκδοση, όμως, της νομαρχιακής αποφάσεως αυτής δεν προβλέπεται ως προϋπόθεση για την έκδοση της πράξεως εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία του σταθμού, η οποία, μάλιστα, σύμφωνα με στο άρθρο 10 παρ. 1 της παραπάνω κ.υ.α., πρέπει να προηγείται της άδειας διαθέσεως λυμάτων, της οποίας αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση (ΣΕ 2752/2013 7μ., σκ. 34, 4542/2011, 7μ. σκ. 14 κ.ά.). Εξάλλου, κατά την έννοια του αυτού ως άνω άρθρου 10 παρ. 1 της κ.υ.α. 5673/400/1997, ερμηνευομένου στο πλαίσιο του άρθρου 24 παρ. 1 του Συντάγματος

και σε συνδυασμό με τις διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας (άρθρα 4 και 5 του ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκαν αντιστοίχως με τα άρθρα 2 και 3 του ν. 3010/2002, άρθρα 3 και 4 της κ.υ.α. ΗΠ 11014/703/Φ104/2003), με την Μ.Π.Ε. απαιτείται να ερευνώνται οι επιπτώσεις από την λειτουργία του σχεδιαζόμενου σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων στα στοιχεία του περιβάλλοντος, μεταξύ των οποίων και οι υδάτινοι αποδέκτες, στους οποίους θα διοχετεύονται τα λύματα μετά την επεξεργασία από το σταθμό και να επιλέγεται η πλέον κατάλληλη περιοχή για την εγκατάσταση της μονάδας καθώς και η ενδεδειγμένη τεχνική λύση για την επεξεργασία και την τελική διάθεση των λυμάτων αφού ληφθεί υπ' όψη, σύμφωνα με τα άρθρα 10 παρ. 1, 5 και 6 της κ.υ.α. 5673/400/1997, ο καθορισμός των ευαίσθητων και των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών, που τυχόν έχει προηγηθεί, εν όψει δε της μελέτης να επιβάλλονται οι κατάλληλοι, σε σχέση με το ανωτέρω ζήτημα, όροι με την πράξη έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Τέλος, ναι μεν για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων δεν απαιτείται να έχει προηγηθεί καθορισμός υδάτινου αποδέκτη, για την εκτέλεση, όμως, του έργου επιβάλλεται να έχουν ολοκληρωθεί αμφότερες οι διαδικασίες αυτές (ΣΕ 2752/2013 7μ., σκ. 34).

15. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, με τις διατάξεις της νομαρχιακής αποφάσεως 32.697/26.11.1997 ορίσθηκαν ως τελικός αποδέκτης των επεξεργασμένων λυμάτων της περιοχής Καλαβρύτων ο Βουραϊκός ποταμός (παρ. 1), ως ανώτερη τάξη χρήσης των νερών του αποδέκτη η άρδευση και η διαβίωση σαλμονιδών (παρ. 2), περαιτέρω δε καθορίσθηκαν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των λυμάτων μετά την επεξεργασία (παρ. 3). Η απόφαση αυτή δεν έχει ανακληθεί ή ακυρωθεί και συνεπώς εξακολουθεί να ισχύει (βλ. έγγραφο E2/5261/10. 6.2009 της Δ/νσης Υγείας της Ν.Α. Αχαΐας), αβασίμως δε οι αιτούντες ισχυρίζονται το αντίθετο. Με την προσβαλλομένη ορίσθηκε, σύμφωνα με την ανωτέρω νομαρχιακή απόφαση, ως τελικός αποδέκτης των επεξεργασμένων λυμάτων ο Βουραϊκός, αφού ελήφθη υπ' όψη ότι κατάντη του σημείου εκβολής του αγωγού διάθεσης ο ποταμός διέρχεται εντός της προστατευόμενης περιοχής του Φαραγγιού του Βουραϊκού ποταμού και ότι τα μόνα ευαίσθητα στοιχεία της περιοχής που ενδέχεται να επηρεασθούν αρνητικά από τη διάθεση των λυμάτων είναι ψάρια των κατηγοριών των σαλμονιδών και κυπρινιδών, με γνώμονα δε αυτά τα στοιχεία και κατόπιν συνεκτιμήσεως σειράς παραμέτρων, όπως η υφιστάμενη κατάσταση του υδάτινου οικοσυστήματος, οι ελάχιστες και μέγιστες παροχές του ποταμού και η δυναμική αυτοκαθαρισμού του, τέθηκαν ποιοτικές προδιαγραφές των προς διάθεση λυμάτων αυστηρότερες των ισχουσών, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του υδάτινου οικοσυστήματος, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα στοιχεία της Μ.Π.Ε. και της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Όπως δε αναφέρεται στο Παράρτημα I της Μ.Π.Ε., οι ποιοτικές προδιαγραφές των επεξεργασμένων λυμάτων θα είναι τέτοιες ώστε η διάθεσή τους να λειτουργεί εξυγιαντικά για τον ποταμό σε σχέση με τις περιβαλλοντικές πιέσεις που δέχεται. Εξ άλλου, για την αξιολόγηση της επιβάρυνσης του τελικού αποδέκτη ελήφθη υπ' όψη και η λειτουργία τριών τυροκομικών μονάδων, δύο εκ των οποίων χρησιμοποιούν τον Βουραϊκό ποταμό ως τελικό αποδέκτη των υγρών αποβλήτων τους, αλλά και η κύρια πηγή ρύπανσης των υδάτων του ποταμού, η οποία είναι η παροχή των ακάθαρτων λυμάτων της πόλης, τα οποία αποστραγγίζουν λόγω των απορροφητικών βόθρων στον υδροφόρο ορίζοντα, και η οποία θα παύσει με την έναρξη λειτουργίας του επίμαχου έργου. Περαιτέρω, με ειδικό όρο της προσβαλλομένης (Γ.5) προβλέπεται ότι πριν τη λειτουργία της εγκατάστασης θα εξετασθεί, και σε θετική περίπτωση θα προταχθεί, κατόπιν εκπονήσεως ειδικής

μελέτης, η άρδευση ως τρόπος διαθέσεως των επεξεργασμένων λυμάτων, κατά τρόπο ώστε να μειώνεται έτι περαιτέρω η διάθεση των ποιοτικώς αβλαβών, κατά την Μ.Π.Ε. και την προσβαλλομένη, λυμάτων στον Βουραϊκό ποταμό, ο οποίος κατά τα εκτεθέντα δεν έχει χαρακτηρισθεί ως ευαίσθητος αποδέκτης. Με τα δεδομένα αυτά, η προσβαλλομένη αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς ως προς τον καθορισμό του Βουραϊκού ποταμού ως αποδέκτη των επεξεργασμένων λυμάτων του βιολογικού καθαρισμού και τον τρόπο διαθέσεως των επεξεργασμένων λυμάτων (απόρριψη στον υδάτινο αποδέκτη ή άρδευση υπό προϋποθέσεις), σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στην προηγούμενη σκέψη, όλοι δε οι λόγοι με τους οποίους προβάλλονται τα αντίθετα είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, δεδομένου ότι οι αιτούντες δεν προέβαλαν κατά την προηγηθείσα διαβούλευση σχετικούς τεκμηριωμένους ισχυρισμούς που έμειναν ανεξέταστοι. Εξάλλου, οι λόγοι με τους οποίους αμφισβητείται το επίκαιρο και η πληρότητα της νομαρχιακής αποφάσεως 32697/26.11.1997 είναι απορριπτέοι εν πάσῃ περιπτώσει ως αλυσιτελείς, διότι πάντως η πράξη αυτή δεν αποτελεί όρο της νομιμότητας της προσβαλλόμενης αποφάσεως ε.π.ο., αλλά της μέλλουσας να εκδοθεί άδειας διαθέσεως των επεξεργασμένων λυμάτων. Τέλος ο λόγος περί υπερβάσεως της φέρουσας ικανότητας του ποτάμιου οικοσυστήματος λόγω της προσθήκης των επεξεργασμένων λυμάτων της Ε.Ε.Λ. στον όγκο των "πάσης φύσεως λυμάτων που εκχέονται σήμερα νομίμως και παρανόμως στον ποταμό", είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋποθέσεως, διότι με τη λειτουργία του βιολογικού καθαρισμού δεν θα αυξηθεί ο όγκος των σήμερα εκχεόμενων λυμάτων, αλλά αντιθέτως θα μειωθεί, αφού μεγάλο μέρος αυτών θα συλλεγεί, θα υποστεί επεξεργασία και στη συνέχεια είτε θα διατεθεί στην γεωργία είτε θα διοχετευθεί αποκαθαρμένο στον υδάτινο αποδέκτη.

16. Επειδή, προβάλλεται ότι ο περιβαλλοντικός όρος Γ.6, κατά τον οποίο η ιλύς θα διατίθεται κατ' αρχήν στον ΧΥΤΑ της περιοχής, είναι ατελής διότι δεν καλύπτει το ενδεχόμενο μη αποδοχής της στον Χ.Υ.Τ. αν αρνηθεί ο φορέας διαχείρισης να την δεχθεί ή αν δεν πληρούνται τα κατά νόμο κριτήρια αποδοχής. Ο λόγος είναι απορριπτέος διότι δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένα στοιχεία αλλά σε υποθέσεις, εν όψει και της ρητής δεσμεύσεως του φορέα διαχείρισης του Χ.Υ.Τ.Υ. Φλόκα ότι αποδέχεται τη διάθεση της ιλύος του βιολογικού καθαρισμού Καλαβρύτων μέχρι την κατασκευή του Χ.Υ.Τ.Υ. Δυτικής Αιγαίας, στον οποίο υπάγεται ο παρεμβαίνων Δήμος. Αβασίμως επίσης προβάλλεται ότι δεν αιτιολογείται νομίμως η προσβαλλομένη ως προς τις επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου στη γεώτρηση "Τρία Πηγάδια" που βρίσκεται στην άμεση περιοχή της Ε.Ε.Λ., διότι, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, η γεώτρηση αυτή έχει τεθεί σε μόνιμη εφεδρεία και χρησιμοποιείται σε απολύτως οριακές περιόδους έλλειψης νερού, έχουν δε πάντως αξιολογηθεί οι επιπτώσεις στον υδροφόρο ορίζοντα και έχει εκτιμηθεί από τους μελετητές ότι δεν θα υπάρξει καμία επίπτωση σε αυτόν, λόγω της διακινήσεως των λυμάτων σε απολύτως στεγανές δεξαμενές και αγωγούς και της ικανής αποστάσεως (450 μ.) της γεωτρήσεως από το σημείο που θα γίνεται η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων (βλ. σελ. 21 και 134 της Μ.Π.Ε.). Και προβάλλουν μεν οι αιτούντες ότι δεν περιλαμβάνεται στην προσβαλλομένη ρητός περιβαλλοντικός όρος σχετικά με την ύπαρξη και τις προδιαγραφές των στεγανών δεξαμενών, πλην όμως κατά την προσβαλλομένη, πέραν των ειδικών περιβαλλοντικών όρων που θέτει η ίδια, ισχύουν και όσα προβλέπονται στην Μ.Π.Ε. εφ' όσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους τιθέμενους όρους και συνεπώς καλύπτεται και το ανωτέρω ζήτημα.

17. Επειδή, προβάλλεται ότι, δεδομένης της άμεσης επιφροής του έργου στο ρέμα «Μάννα» και στον Βουραϊκό ποταμό, θα έπρεπε να μετέχει στην εκπόνηση της Μ.Π.Ε. υδρογεωλόγος, προκειμένου να είναι εμπεριστατωμένη η διερεύνηση των ενδεχόμενων επιπτώσεων στα επιφανειακά και τα υπόγεια ύδατα της περιοχής, στο υπέδαφος και στο υδατικό οικοσύστημα του φαραγγιού του Βουραϊκού ποταμού. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος διότι, όπως προεκτέθηκε, το επίμαχο έργο δεν αποτελεί έργο χρήσης ή αξιοποίησης υδάτων και δεν αναμένεται, σύμφωνα με την μελέτη, να έχει καμία επίδραση στα ως άνω υδάτινα στοιχεία, και δη στα υπόγεια, ώστε να απαιτείται η συμμετοχή υδρογεωλόγου, ορθώς δε κρίθηκε ως επαρκής από την Διοίκηση η ομάδα μελέτης, στην εκπόνηση της οποίας μετείχε μελετητής κάτοχος πτυχίου κατηγορίας 27 «περιβαλλοντικές μελέτες» και ειδικότερα πολιτικός μηχανικός (Διδάκτωρ Μηχανικός Υδατικών Πόρων) και χημικός μηχανικός-περιβαλλοντολόγος (πρβλ. ΣΕ 769/2005 7μ., 4537/2011).

18. Επειδή, τέλος, προβάλλεται ότι μη νομίμως δεν προβλέπεται ως υποχρεωτική η μέθοδος της χημικής αποφωσφόρωσης. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση, δεδομένου ότι με τον όρο Γ.11 επιβάλλεται η μέθοδος αυτή, ενώ αβασίμως προβάλλεται ότι δεν ελήφθησαν ειδικά και συγκεκριμένα μέτρα πρόληψης της υποβάθμισης της ατμόσφαιρας, των υδάτων και του υπεδάφους (παρακολούθηση και έλεγχος οσμών, διαρροών, ποιότητας λυμάτων, δημιουργία εφεδρικών δεξαμενών σε περίπτωση αστοχίας των εγκαταστάσεων) και περιορισμού της ρύπανσης σε περίπτωση διαρροής, καθ' όσον τον σκοπό αυτό υπηρετούν οι περιβαλλοντικοί όροι Γ 2-4, καθώς επίσης και τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο Κεφάλαιο 6 της Μ.Π.Ε. μέτρα σχετικά με την πρόληψη οχλήσεων θορύβου, οσμών, εφεδρικές εγκαταστάσεις, συστηματικό έλεγχο ποιότητας λυμάτων, ειδικές προδιαγραφές στεγανότητας και υλικών για την αποφυγή διαρροών, αντιμετώπιση έκτακτων περιπτώσεων κ.λπ., τα οποία ισχύουν, σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της προσβαλλόμενης, εφ' όσον δεν είναι αντίθετα με τους όρους που τίθενται ρητώς με την ίδια.

19. Επειδή, επομένως, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση και να γίνει δεκτή η παρέμβαση.

Δια τα υ τα

Απορρίπτει την αίτηση,

Δέχεται την παρέμβαση,

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου και

Επιβάλλει στους αιτούντες να καταβάλουν τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ στο Δημόσιο και εξακόσια είκοσι (620) ευρώ στον παρεμβαίνοντα Δήμο ως δικαστική δαπάνη.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 7 Φεβρουαρίου 2014

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Ν. Ρόζος

Η Γραμματέας

Ειρ. Δασκαλάκη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 17 Ιουλίου 2017.

Η Πρόεδρος
του Α΄ Τμήματος Διακοπών
Αικ. Σακελλαροπούλου

Η Γραμματέας
Κ. Γκιώκα